

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Autor scenariusza: Maria Piotrowska

Blok tematyczny: Ukwiecony sad

Scenariusz nr 4

I. Tytuł scenariusza zajęć : Zwierzęta naszych sadów.

II. Czas realizacji: 2 jednostki lekcyjne.

III. Edukacje (3 wiodące):

- polonistyczna,
- techniczna,
- przyrodnicza.

IV. Realizowane cele podstawy programowej:

- **Edukacja polonistyczna:**
 - Uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji - 1.1a
- **Edukacja przyrodnicza:**
 - Obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem-6.1
- **Edukacja techniczna:**
 - Posiada umiejętności odmierzenia potrzebnej ilości materiału do doświadczenia (mniszek lekarski i woda)– 9.2c

V. Metody:

- metoda projektowania okazji edukacyjnych,
- pogadanka,
- pokaz,
- obserwacja.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

VI. Środki dydaktyczne

- **do doświadczenia:** liście porażone przez mszyce, mniszek lekarski, woda,
- **inne:** tekst z trudnościami ortograficznymi, encyklopedia przyrodnicza.

VII. Forma zajęć: grupowa, praca indywidualna.

VIII. Przebieg zajęć:

- **Część wprowadzająca – warunki wyjściowe.**
 - Odczytanie tematu zajęć z rozsypani sylabowej:
 - **TA W ZWIE SA RZĘ DZIE.**
- **Zadanie otwarte.**
 - Jakie zwierzęta żyją w sadzie? Jaki jest ich tryb życia?
- **Część warsztatowa.**
 - Swobodne wypowiedzi na temat zwierząt żyjących w ogrodzie na podstawie ilustracji w encyklopedii przyrodniczej i doświadczeń dzieci. Można wykorzystać poniższe teksty.
 - Środowiskiem bardzo zbliżonym do naturalnego, a stworzonym przez człowieka, jest sad. Ważnym elementem tego środowiska są zwierzęta, które przystosowały się do współżycia z ludźmi. Zwierzęta, które zamieszkiwały kiedyś skraj lasu, jak na przykład myszy polne czy jeże, teraz powszechnie występują w naszych sadach. Owady, gryzonie i ptaki żywią się roślinami uprawnymi. Pojawiło się wiele zwierząt zwabionych rosnącymi tutaj roślinami. Owady takie jak pluskwiaki, mszyce, biedronki, żuki i motyle często odwiedzają sady. Kolorowe motyle nie dość że stanowią żywą ozdobę, to podobnie jak pszczoły i osy zapylają rośliny.

W sadach można też spotkać ptaki np. kosy, rudziki, drozdy, zięby i sikorki, które pomagają człowiekowi, zjadając szkodniki. Można je zachęcić do osiedlania się, zakładając budki lęgowe, a zimą dokarmiając pokarmem odpowiednim dla różnych gatunków. Stałymi bywalcami naszych sadów są też krety, żaby, stonogi, pająki i muchy. Gołębie, wróble i szpaki zadomowiły się w naszych sadach na stałe. Na wysokich drzewach spotkać można gniazda bocianów. Bystry obserwator zauważy też skaczącą z drzewa na drzewo wiewiórkę – dodatkowe informacje do wykorzystania w czasie zajęć.

WŁĄCZ MYŚLENIE!

- Zabawa w sąd nad ropuchą - Niszczyć czy chronić ropuchę? Nauczyciel odczytuje krótki tekst o tym, że wpłynęła do sądu skarga na ropuchę złożona przez ogrodnika. Z oskarżenia wynika, że ropucha budzi w ludziach różne odczucia i jest zwierzęciem niemile widzianym w ogrodach. Nasuwa się pytanie: Czy należy ją niszczyć czy chronić? Sędzia - nauczyciel zaczyna rozprawę. Przydziela dzieciom do odegrania rolę prokuratora, obrońcy, oskarżonej, świadków obrony i oskarżenia. Przypina kartoniki z nazwami postaci w celu łatwiejszej rozmowy. Oddaje głos kolejnym osobom. Następuje kilkakrotna wymiana zdań. Po rozprawie następuje dyskusja i ogłoszenie wyroku, np. Ropucha to zwierzę mile widziane w każdym ogródku. Jest pożyteczna, bo zjada ślimaki, owady i ich gąsienice niszczące rośliny w warzywnikach. Mając na uwadze jej pożyteczne działanie, należy ropuchę otoczyć ochroną.
- **Doświadczenie (załącznik do scenariusza zajęć).**
 - Samodzielne przygotowanie i wykonywanie doświadczenia przez uczniów pod nadzorem nauczyciela,
- **Pytania/zadania/inne czynności utrwalające poznane wiadomości:**
 - Praca w parach - obejrzyj zdjęcia zwierząt żyjących w sadach, zamaluj okienka szkodników na czerwono, a zwierząt pożytecznych na zielono (krety, żaby, stonogi, pająki, muchy, gołębie, wróble, szpaki itp.) Uzasadnij swój wybór pisemnie- szkodniki i pożyteczne zwierzęta.
- **Dodatkowe pytania/ zadania/ inne czynności dla ucznia:**
 - **zdolnego:** wymienia rodzaje żab żyjące w Polsce,
 - **wymagającego pomocy:** rysuje ropuchę,
 - **dziewięcioletniego:** opisuje pisemnie wygląd ropuchy,
 - **ośmioletniego:** opisuje ustnie środowisko życia żab.
- **Wnioski (podsumowanie):** Tekst z lukami. Indywidualne czytanie tekstu o zwierzętach pożytecznych i szkodnikach - uzupełnianie luk literami "rz" lub "sz" oraz "ż". Biedronka i p...czoła to po...yteczne owady. W sadzie...yje tak...e wiele innych zwie...ąt. Są wśród nich równie... szkodniki roślin. Ślimaki od...ywiają się liśćmi k...ewów owocowych. Zaś... aba poluje na ślimaki. Je...zjada owady, ich larwy, d...dżownice i ślimaki. Ale największym sp...ymierzeńcem człowieka w walce ze szkodnikami są ptaki.

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Załącznik do scenariusza nr 4

I. Temat doświadczenia: Mniszek lekarski i biedronka kontra mszyce.

II. Zakres doświadczenia: Ochrona roślin.

III. Cel doświadczenia: Poznanie sposobu ekologicznego niszczenia szkodników –mszyc.

IV. Miejsce przeprowadzenia doświadczenia: Klasa, sad.

V. Hipoteza doświadczenia: Jaki jest główny składnik roztworu zwalczającego mszyce?

VI. Spodziewane obserwacje/wnioski uczniów: Mszyce to szkodniki w sadzie i ogrodzie. Można je zwalczyć np. roztworem z mniszka lekarskiego.

VII. Opis przebiegu doświadczenia:

Uczniowie obserwują roślinę zaatakowaną przez mszyce i wypowiadają się na temat jej wyglądu (liście zniszczone, skręcone i pożółkłe). Dalsza obserwacja, co dzieje się, gdy na roślinę położymy biedronkę (biedronka atakuje mszyce, nie zjada ich, tylko wypija z nich sok).

Nauczyciel pokazuje i objaśnia sposób przygotowania wyciągu np. z mniszka lekarskiego (20 g rozciera i zalewa 1 l wody o temperaturze < 40oC). Potem gotowym wyciągiem nauczyciel opryskuje rośliny zaatakowane przez mszyce. Uczniowie obserwują, jak giną mszyce.

VIII. Wniosek z przeprowadzonego doświadczenia:

Wśród owadów są szkodniki (jak mszyce) i zwierzęta pożyteczne (jak biedronka). Biedronka zwalcza mszyce. Mszyce można też zwalczać za pomocą roztworu z mniszka lekarskiego.

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

